

Styresak 57/2013

Saksbehandler: Økonomisjef Stein Erik Breivikås
Møtedato: 29. august 2013

Bærekraftsanalyse 2014-2021

Administrerende direktørs forslag til vedtak:

Styret i Helse Finnmark HF tar den oppdaterte bærekraftsanalysen til etterretning.

Hans Petter Fundingsrud
Adm. dir

Vedlegg:

1. Saksfremlegg

Styresak 57/2013

Saksbehandler: Økonomisjef Stein Erik Breivikås
Møtedato: 29.8.2013

Bærekraftsanalyse 2014-2021

Innstilling til vedtak:

Styret i Helse Finnmark HF tar den oppdaterte bærekraftsanalysen til etterretning.

Sammendrag

Etter vedtak i styresak 72/2013 i Helse Nord RHF ble helseforetakene bedt om å oppdatere sine bærekraftsanalyser i tråd med endringer i vedtatt plan. Den største endringen for Helse Finnmark HF vedrører endringer i investeringsrammen og kapitalkompensasjonen for nye Kirkenes sykehus (NKS), samt en generell styrking av foretaket. I saken presenteres den oppdaterte analysen, som viser at foretaket har en noe bedret situasjon på bærekraftssiden i årene som kommer, enn det som kom frem i styresak 31/2013, samtidig som det fortsatt er utfordringer knyttet til omstilling. Bærekraftsanalysen som presenteres forutsetter at investeringen i NKS reduseres betydelig i forhold til prosjektgruppens plan som ble presentert i styremøtet i mai, samtidig som foretaket må jobbe videre med nye tiltak gjennom den øvrige driften for å sikre bærekraft.

Bakgrunn

Helse Nord's vedtatte investeringsplan og plan 2014-2021 ble rullert i styremøte i Helse Nord RHF 20. juni 2013, saksnummer 72/2013. Saken danner planpremissene for helseforetakenes budsjetter for perioden. Helseforetakene ble i vedtaket bedt om følgende:

”Helseforetakene må oppdatere og styrebehandle sine bærekraftsanalyser i henhold til Helse Nord's spesifikasjon innen 16. september 2013, med de endringer i rammebetingelsene som følger av denne saken.”

Helse Finnmark HF presenterte i styresak 31/2013 tre ulike bærekraftsanalyser, som forutsatte tre ulike nivå på investeringskostnaden for NKS. Analysen som presenteres i denne saken baserer seg på vedtatt plan fra Helse Nord RHF i sak 72/2013.

Økonomiske planpremisser

De viktigste endringer i rammebetingelser for Helse Finnmark HF etter vedtak i styresak 72/2013 Helse Nord RHF:

- Investeringsrammen for NKS ble økt med 200 millioner kr til 1,4 milliarder kr (P85) inkl. byggelånsrenter og prisstigning i byggeperioden.
- Kapitalkompensasjon til NKS ble økt med 5 millioner kr til 25 millioner kr. Det ble i tillegg lagt inn 12,5 millioner kr i 2018 med som følge av forventet innslag av avskrivninger (ved innflytting 1. juli 2018).
- Investeringsrammen er økt med 20 mill kr til medisinsk teknisk utstyr i Alta i 2016.
- Det er vedtatt en generell styrking av foretaket med 7,1 mill kr i 2016 og 14,2 mill kr årlig f.o.m 2017.
- Oppdateringer i inntektsfordelingsmodell psykisk helsevern og rus medfører at Helse Finnmark HF's ramme reduseres som følger:
 - 4,7 mill kr f.o.m. 2014 vedrørende TSB

- vedrørende psykisk helsevern 3,6 mill kr i 2014 og deretter 7,2 mill kr f.o.m 2015
- Foretaket får 1,3 mill i årene 2014-2016 som kompensasjon for deltakelse i FIKS-prosjektet.
- Foretaket får 0,5 mill kr i årene 2014-2015 til stilling som fagansvarlig helsefaglæringer.
- Det er ikke vedtatt endringer i resultatkrav.

Rammer for øvrige investeringer er uendret fra styresak 31/2013:

- Det er satt av 100 mill til spesialistsenter i Alta,
- 40 mill kr til spesialistpoliklinikk i Karasjok (samisk helsepark)
- 24, 5 mill i restramme til oppbygging av rusinstitusjon.

Investerings- og bærekraftsanalyse

Analysen baseres på følgende forutsetninger:

- Drift i balanse i tråd med korrigert prognose fra mai, dvs et resultat på kr 0 (dvs 5 mill kr lavere enn årets resultatkrav)
- Det realiseres driftsbesparelser gjennom vedtatte tiltak i styresak 89/2012, som etter risikovurdering beløper seg til 26 mill kr
- Helse Finnmark HF tilføres kapitalkompensasjon på 25 mill kr årlig tilknyttet Nye Kirkenes Sykehus
- Realrente 3,5 %
- Lønns- og prisvekst settes lik 0 etter krav fra Helse Nord RHF
- Avskrivningstid sykehusbygg inkl utstyr 26,4 år
- Avskrivningstid sykehusbygg ekskl utstyr 60 år
- Som i styresak 31/2013 legges det til grunn at foretaket låner 80 % av investeringsbeløpet til NKS og 70 % til de øvrige prosjektene.

Besparelser FIKS

Foretakene opplever en belastning ved at mange ansatte deltar i FIKS-prosjektet. I tilknytning til dette får Helse Finnmark HF en kompensasjon på kr 1 345 000 i årene 2014-2016. Samtidig har Helse Nord RHF bedt foretakene om å estimere hvilke besparelser vi kan forvente som følge av FIKS-prosjektet i årene som kommer.

Klinikkene forventer en bedret kvalitet som følge av FIKS-prosjektet, og forventer også økonomiske besparelser, men for de fleste områder er det foreløpig vanskelig å gi estimater på dette. Foreløpig har klinikkene gitt tilbakemelding på at foretaket kan forvente økonomiske besparelser knyttet til fagområdet radiologi.

Radiologi

Innenfor området radiologi, forventes det besparelser for Helse Finnmark HF fordi man lettere vil kunne samarbeide på tvers i foretaket. Dette gjelder på områder som:

- Talestyrt diktering
- Forenklet timeplanlegging
- Vakt og dikteringssamarbeide

I første omgang forventes det å kunne spares på sekretærstillinger med inntil 1 stilling i Hammerfest og 1 stilling i Kirkenes fra og med 2014. Dette estimeres til 1 mill kr, og er tatt med i bærekraftsanalysen. I tillegg forventes det ytterligere besparelser når FIKS er ferdig implementert i 2016, spesielt innenfor samhandling mellom poliklinikkene. Dette er usikre

beløp, men som et forsiktig estimat er det lagt inn ytterligere 1 mill kr i besparelse i året f.o.m. 2017.

Bærekraftsanalyse basert på vedtatt investeringsplan i sak 72/2013

Vedtatt investeringsplan er som følger¹:

Investeringsplan	Avskr tid	Tidligere år	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rusintusjon Karasjok	20,0	6,5	0,0	6,0	6,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spesialist poliklinikk Karasjok	20,0	1,0	2,0	17,0	20,0	0,0					
Spesialist senter Alta	20,0		2,0	4,0	44,0	50,0					
Kirkenes nye sykehus (NKS)	26,4	55,0	53,0	60,0	312,0	310,0	310,0	300,0	0,0	0,0	0,0
Tiltak sykehusbygg (KS og HS)	20,0	10,0	10	10,0	10,0	10,0	0,0	0,0			
Hammerfest nye sykehus	26,4	0,0	0,0				0,0	0,0	0,0	300,0	300,0
MTU, abulanser, rehab m.m	5,0		32,0	30,0	26,0	26,0	26,0	36,0	36,0	36,0	46,0
Økt MTU						20,0					
KLP			4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Ubrukte rammer fra tidligere år	10,0		46,1	0,0							
Sum investeringer		72,5	149,1	131,0	422,0	426,0	340,0	340,0	40,0	340,0	350,0

Tabell 1: Vedtatt investeringsplan

Det er lagt til grunn at det skal investeres 1,4 mrd kr i nye Kirkenes sykehus (NKS), noe som er nesten 400 mill kr mindre enn det prosjektet estimerte kostnadene til å bli på siste styringsgruppemøte i juni. Helse Nord RHF sier i styresak 72/2013: ”Dette er lavere enn arbeidsskisser som styringsgruppen jobber med, men det er behov for ytterligere gjennomgang av størrelse og funksjon ved sykehuset.” Prosjektet jobber med denne gjennomgangen, jf styresak 58/2013.

Vedtatt investeringsplan viser at foretaket fortsatt har utfordringer med bærekraften:

Bærekraftsanalyse Helse Finnmark HF (mill kr)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sum driftsinntekter	1 790	1 784	1 780	1 780	1 785	1 798	1 810	1 810	1 810
Sum driftskostnader ekskl. avskrivninger	1 700	1 708	1 720	1 722	1 717	1 704	1 690	1 690	1 688
Sum avskrivninger	66	79	73	71	80	109	133	111	115
Netto rente	10	12	12	13	17	14	49	46	46
Totalt kostnader	1 776	1 800	1 804	1 806	1 814	1 827	1 872	1 847	1 849
Prognose, avvik fra budsjett inneværende år	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
Økonomisk Resultat	9	-16	-25	-27	-29	-29	-62	-37	-39
Vedtatt resultatkrav	5	15	25	37	40	48	48	24	24
Avvik fra resultatkrav, før effekter av vedtatte tiltak	4	-31	-50	-64	-69	-77	-109	-61	-63

Tiltaksplan	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sum effekter tiltaksplan	0	26	26	26	26	26	26	26	26

Uløst omstilling	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	4	-5	-24	-38	-43	-51	-83	-35	-37

Tabell 2: Bærekraftsanalyse basert på vedtatt investeringsplan

Forutsatt at NKS koster 1,4 mrd kr og andre investeringer er uendret sammenlignet med analysen i styresak 31/2013 gir dette et noe bedret bilde av foretakets utfordringer knyttet til bærekraften, men analysen viser at omstillingsutfordringene fortsatt er omfattende.

Tiltaksplanen for Helse Finnmark HF er på 41 mill kr, men risikovurdert beløper tiltakene seg til 26 mill kr. Med tanke på den svake gjennomføringsgraden av tiltak hittil i år er det en betydelig risiko ved at foretaket ikke klarer å gjennomføre de planlagte tiltakene.

¹ Det er lagt inn 200 mill kr mer til NKS enn det som ligger i vedtatt plan, pga at foretakene er bedt om å bruke P85, som er estimert til 1,4 mrd. Det er poengtert at foretaket eksplisitt må søke om å utløse differansen mellom P50 og P85.

Ved å legge til grunn at foretaket gjennomfører tiltak for 26 mill kr, og at NKS koster 1,4 mrd kr viser analysen at det er behov for ytterligere tiltak for å sikre foretaket bærekraft. Dette er merkbart fra 2015 med behov for tiltak på 24 mill kr, og beløpet er økende med ca 10 mill i året frem til 2018. År 2019 er det mest utfordrende året, med en uløst omstilling på 83 mill kr, som året etter reduseres til 35 mill kr.

Tilsvarende beregningene i styresak 31/2013 er det fortsatt årene 2018 og 2019 som er mest utfordrende, ettersom avskrivningene for NKS slår inn fra 2018, mens gamle Kirkenes sykehus er beregnet å avskrives t.o.m 2020, og står samme år med en restverdi på 20 mill kr, jfr styresak 91/2012 og 31/2013. Dersom foretaket klarer å selge det gamle sykehuset i Kirkenes med noe gevinst, vil disse utfordringene kunne reduseres.

Dette betyr at foretaket vil få en større belastning dersom foretaket ikke oppnår minst 20 mill ved salg av sykehuset i 2020. Samtidig er det usikkerhet rundt når sykehuset kan forventes solgt. Dersom NKS tas i bruk i 2018 kan det gamle sykehuset selges samme år, og foretaket vil da måtte håndtere avskrivningskostnadene for det gamle sykehuset som ligger inne i planen i årene 2019 og 2020, samt restverdien som er satt til 20 mill kr i 2020.

På likviditetssiden viser analysen videre at foretaket vil ha et høyt forbruk av kassakreditten, spesielt i årene 2015-2017. Dette har sammenheng med at Helse Finnmark HF i disse årene planlegger med et høyt nivå på investeringene, ettersom det i disse årene er lagt inn investeringer vedrørende NKS, samisk helsepark, spesialist senter Alta og medisinsk teknisk utstyr Alta.

Likviditetsberegning	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter									
Budsjettert resultat	5	15	25	37	40	48	48	24	24
Avskrivninger/nedskrivninger	66	79	73	71	80	109	133	111	115
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre endringer i omløpsmidler/kortsiktig gjeld som påvirker likviditet									
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	71	94	98	108	120	156	181	136	140
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter									
Ubrukte investeringsgrammer tidligere år	-46	0							
Investeringsbudsjett vedtatt investeringsplan	-103	-131	-422	-426	-340	-340	-40	-340	-350
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-149	-131	-422	-426	-340	-340	-40	-340	-350
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter									
Innbet ved opptak av lån prosjekt NKS	0	48	249,6	248	254	300	0	0	0
Innbet ved opptak av lån prosjekt Rus, Alta og Karasjok	0	19	49	39	0	0	0	0	0
Innbet ved opptak av lån prosjekt KHS		0	0	0	0	0	0	210	210
Avdrag lån NKS	0	0	0	0	0	0	-55	-55	-55
Avdrag lån Rus, Alta og karasjok	0	0	0	0	-5	-5	-5	-5	-5
Avdrag lån NHS	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	67	299	287	249	295	-60	150	150
Netto endring i kontanter	-78	30	-26	-31	29	111	80	-55	-61
IB 01.01	-275	-353	-323	-349	-379	-351	-240	-160	-215
UB 31.12	-353	-323	-349	-379	-351	-240	-160	-215	-275

Tabell 3: Likviditetsberegning basert på vedtatt investeringsplan

Belastningen på likviditeten vil i stor grad avhenge av tempoet i utbyggingen av NKS, noe som ikke er klarlagt pr nå. I analysen er belastningen fordelt jevnt utover årene 2015-2018.

I tillegg er det viktig å ha i mente at det her er lagt inn at NKS skal koste P85. Dersom Helse Finnmark HF klarer å bygge NKS til en kostnad tilsvarende P50, tilsvarende dette en

totalkostnad på omtrent 1,2 mrd for sykehuset, noe som følgelig vil bedre bærekraften og likviditeten i foretaket.

Helse Finnmark HF har fortsatt 400 mill i kassakreditt, og analysen viser at basert på forutsetningene som er lagt til grunn holder foretaket seg innenfor denne grensen.

Tiltak for å gi økt bærekraft i Helse Finnmark HF

Analysen viser at ved å begrense investeringen i NKS til 1,4 mrd har foretaket en bedret bærekraft sammenlignet med bærekraftsanalysene presentert i styremøtet 30. mai 2013, styresak 31/2013. Det er likevel behov for tiltak i Helse Finnmark HF for å sikre bærekraft i årene fremover. Administrasjonen jobber med omstillingsplanen, som styret vedtok skal fremlegges innen utgangen av året. I tillegg jobbes det med kortsiktige tiltak innen gjestepasienter rus og bilambulansen, samt mer langsiktige strukturelle endringer.

Den fremlagte bærekraftsanalysen innebærer at NKS må kuttes med nesten 400 millioner kr i forhold til beregnede investeringskostnader. Prosjektet jobber med denne kuttlisten, og det vises her til styresak 58/2013.